

Δημήτρης Πατέλης 60 χρόνια από την αντιφασιστική νίκη

Πέρασαν 60 χρόνια από την αντιφασιστική νίκη, από το τέλος της φρικτότερης εμπόλεμης σύρραξης που έχει γνωρίσει μέχρι σήμερα η ανθρωπότητα. Στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ενεπλάκησαν 61 χώρες σε επιχειρήσεις που διεξήχθησαν στο έδαφος 40 χωρών. Το τίμημα βαρύ: πάνω από 50 εκατομμύρια, εκ των οποίων τα 27 σοβιετικοί άμαχοι και στρατιώτες που θυσιάστηκαν για τη σωτηρία της ανθρωπότητας. Το 7% του τότε πληθυσμού της Ελλάδας θυσιάστηκε γράφοντας λαμπρές σελίδες στον Εθνικό Απελευθερωτικό Αγώνα, με επικεφαλής τους κομμουνιστές και την αριστερά.

Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία. Προέκυψε ως αποτέλεσμα της διαπλοκής των αντιφάσεων των κληροδοτημάτων του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, ως μέσο εδραίωσης και αναδιαμόρφωσης των συσχετισμών δυνάμεων σε διεθνές επίπεδο, ως μέσο διανομής και αναδιανομής του παγκόσμιου πλούτου και της ισχύος, ως τρόπος επίλυσης των αντιφάσεων μεταξύ των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων της εποχής, σε ένα πεδίο που *διεμβολίζεται από τη δυναμική που δρομολογεί η πρώτη νικηφόρος σοσιαλιστική επανάσταση*. Μετά την ήττα των αντεπαναστατικών δυνάμεων της εσωτερικής αντίδρασης και της εξωτερικής πολυεθνικής επέμβασης, οι ιμπερια-

λιστικές δυνάμεις ποτέ δεν έκρυψαν και δεν εγκατέλειψαν τα σχέδιά τους για την κατάπνιξη της ΕΣΣΔ. Είναι πλέον γνωστή η οικονομική και πολιτική στήριξη της ανόδου του φασισμού από το μονοπωλιακό κεφάλαιο της εποχής (Φορντ, Στάνταρ όιλ, Ντιπτόν, κ.ά), αλλά και η συνέχεια των οικονομικών συναλλαγών με τη Γερμανία κατά τη διάρκεια του πολέμου. Εξαιρετικά συμβολική είναι, π.χ., η «επένδυση» του οίκου του παππού και του προπάππου του νυν προέδρου των ΗΠΑ Μπους στην άνοδο του ναζισμού, και η άντληση μονοπωλιακού υπερκέρδους από τη δουλική εργασία αιχμαλώτων των ναζί μέσω της Brown Brothers & Harriman και της τράπεζας του Τίσσην UBC (βλ. John Loftus, *The Dutch Connection. How a famous American family made its fortune from the Nazi's*. 27 september 2000, www.tetrahedron.org/articles/new_world_order/bush_nazis.html).

Έτσι, οι «σύμμαχοι» δείχνουν εκπληκτική κατανόηση και ανεκτικότητα στην επαναστρατιωτικοποίηση της Γερμανίας από τους ναζί, και «ουδετερότητα» κατά τον Εμφύλιο Πόλεμο, με τη μετατροπή της Ισπανίας σε πεδίο δοκιμών οπλικών συστημάτων και τακτικών των ναζί και των Ιταλών φασιστών. «Προσφέρουν» με κατανόηση στον Χίτλερ την Αυστρία (με τον σιδηροδρομικό κόμβο της Βιέννης), και μέσω της Συμφω-

νίας του Μονάχου προδίδουν ασύστολα την Τσεχοσλοβακία, παραδίδοντας αρχικά τη Σουηδία (1938), ανοίγοντας τον δρόμο για την κατάκτηση ολόκληρης της χώρας, αποτρέποντας την κυβέρνηση της από την αποδοχή σοβιετικής βοήθειας. Μαζί με τους ναζί, ενισχύουν αφειδώς με στρατεύματα και πολεμικό υλικό τη Φινλανδία κατά τη σύγκρουσή της με την ΕΣΣΔ. Οι αγγλογάλλοι επιδίδονται σε παρωδία διπλωματικών κινήσεων, κατά τις οποίες επιχειρούν να αποσπάσουν τη σοβιετική στήριξη σε περίπτωση πολέμου, χωρίς οι ίδιοι να αναλαμβάνουν την παραμικρή δέσμευση, έχοντας παράλληλα μυστικές επαφές με τους χιτλερικούς. Μπροστά στον άμεσο κίνδυνο να βρεθεί απομονωμένη σε πόλεμο με τη Γερμανία και τους συμμάχους της, χωρίς να έχει επιτύχει την ολοκλήρωση του (προγραμματισμένου κατά την ολοκλήρωση του 3ου πενταετούς προγράμματος) επανεξοπλισμού του Κόκκινου Στρατού, η ΕΣΣΔ με το Σύμφωνο μη επίθεσης (23/8/39) επιτυγχάνει την προσωρινή μετάθεση του πολέμου με την έναρξή του στους κόλπους του κεφαλαιοκρατικού κόσμου. Οι αγγλογάλλοι θυσιάζουν και την αντισοβιετική σύμμαχό τους Πολωνία για να δημιουργηθεί επιτέλους γερμανοσοβιετική μεθόριος και να εξαπολυθεί η πολυπόθητη επίθεση στην ΕΣΣΔ, ενώ κηρύσσουν θεωρητικά τον πόλεμο στην Γερμανία (3/9/39), χωρίς να ανταλλάξουν μαζί της ούτε μία τουφεκιά επί εννέα ολόκληρους μήνες...

Στις 22 Ιουνίου του 1941, η Γερμανία, έχοντας ουσιαστικά διαθέσιμο το οικονομικό και πολεμικό δυναμικό του συνόλου της ηπειρωτικής Ευρώπης, επιτίθεται στην ΕΣΣΔ. Η νεαρή Σοβιετική Ένωση γίνεται ο βασικός στόχος του Άξονα, αναλαμβάνοντας το κύριο βάρος του αντιφασιστικού αγώνα, γεγονός που αλλάζει άρδην το χαρακτήρα του πολέμου: γίνεται πλέον ένας αγώνας ζωής

και θανάτου της πρώτης σοσιαλιστικής χώρας εναντίον της επιθετικότερης δύναμης κρούσης του κόσμου του κεφαλαίου. Οι λαοί της, με τις τεράστιες θυσίες τους, αποτέλεσαν τον αποφασιστικό παράγοντα για την ήττα του φασισμού στην Ευρώπη και στον κόσμο, συντρίβοντας τη Γερμανία. Η ΕΣΣΔ προκάλεσε το 77% των συνολικών απωλειών της Γερμανίας στον πόλεμο.

Καμία μεγάλη καμπή της ιστορίας δεν εκτυλίσσεται βάσει προδιαγεγραμμένου σεναρίου κάποιων ελίτ επιτελείων. Το ίδιο ισχύει και για τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η δυναμική του πολέμου επιτείνει τις αντιφάσεις που τον προκάλεσαν και φέρνει στο προσκήνιο βαθύτερες αντιφάσεις του παγκόσμιου κυρίαρχου συστήματος, δημιουργώντας εντελώς νέους συσχετισμούς και ισορροπίες.

Με την αντιφασιστική νίκη δεν επιτυγχάνεται απλώς «η υπεράσπιση και εδραίωση της αστικής δημοκρατίας έναντι του ολοκληρωτισμού», κατά τα αστικά ιδεολογήματα. Εμφανίζεται το πρώιμο παγκόσμιο σοσιαλιστικό σύστημα, και τα ενισχυόμενα και προσανατολιζόμενα ποικιλοτρόπως από αυτό αντιαποικιοκρατικά και εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα. Το όριο εκτατικής ανάπτυξης της παγκόσμιας κεφαλαιοκρατίας συρρικνώνεται ουσιαστικά. Η αμιγής και αδιαμφισβήτητη παγκόσμια κυριαρχία του πόλου των ισχυρών του κεφαλαίου επί του εξαρτημένου κόσμου διεμβολίζεται δυναμικά από την εναλλακτική ιστορική προοπτική, που δεν είναι πλέον αφηρημένη δυνατότητα, αλλά δρομολογείται η πορεία της ως ενεργού πραγματικότητας. Υπάρχουν πλέον τρεις κόσμοι: ο «Πρώτος», ο «Δεύτερος» και ο «Τρίτος». Η πορεία του τελευταίου γίνεται μείζον ιστορικό διακύβημα. Περίπλοκα συστήματα αλληλεπιδράσεων προκύπτουν στο εσωτερικό του καθενός τους και μεταξύ

τους. Εδώ δεν πρόκειται για μια μηχανική, ποσοτική, εκτατική-γεωγραφική συρρίκνωση της κατά τα λοιπά αμετάβλητης κεφαλαιοκρατίας. Είναι μια αλλαγή που συνεπιφέρει ποιοτικές και ουσιαστικές επιπτώσεις και στους δύο πόλους αυτής της νέας έκφρασης της αντίθεσης κεφαλαίου-εργασίας, και στα δύο αλληλεπιδρώντα και ανταγωνιστικά στρατόπεδα, αλλά και στον ενδιάμεσο διαφιλονικούμενο χώρο. Είναι μια αλλαγή του πεδίου εκτατικής ανάπτυξης που οδηγεί αναπόδραστα σε εντατικές αναδιαρθρώσεις του μηχανισμού εκμετάλλευσης σε εθνική και διεθνή κλίμακα («ψυχρός πόλεμος», μετάβαση από την αποικιοκρατία στις νεοαποικιοκρατικές μορφές οικονομικής εκμετάλλευσης, κρατικομονοπωλιακή ρύθμιση, «κοινωνικό κράτος», κ.ο.κ.).

Η επαναστατική σκέψη οφείλει να αναδείξει την ιστορική δυναμική της αλληλεπίδρασης εκτατικής και εντατικής ανάπτυξης κεφαλαιοκρατίας και πρώιμου σοσιαλισμού, σε συνάρτηση με την κλιμάκωση και αποκλιμάκωση της πόλωσης των δύο παγκόσμιων κοινωνικοοικονομικών συστημάτων υπό το πρίσμα της συσχέτισης παγκόσμιας επανάστασης και αντεπανάστασης. Ο κριτικός αναστοχασμός αυτού του ρήγματος είναι ανέμφικτος όταν υιοθετείται η οπτική του αναθέματος και της δαιμονολογικής απόρριψης των κεκτημένων της Οκτωβριανής Επανάστασης και της αντιφασιστικής νίκης, ως αντίποδας της αιογραφικής εξιδανίκευσής τους εν είδει μνημόσυνου...

Σήμερα, που οι αμαχητί νικητές του ψυχρού πολέμου και νιν εκφραστές του άξονα της «Νέας Τάξης», οι ναζί της εποχής μας, που εξαπολύουν μεθοδικά τον Γ΄ θερμό Παγκόσμιο Πόλεμο, κάνουν τα πάντα για να ξαναγράψουν την ιστορία, για να σβήσουν απ' τη μνήμη των λαών την αποφασιστική συμβολή της ΕΣΣΔ, των κομμουνιστών και

των αριστερών-προοδευτικών ανθρώπων, που έδωσαν τα πάντα για την απαίλαξη της ανθρωπότητας από τη φασιστική κτηνωδία. Είναι εκκληρικό το θράσος με το οποίο εξαπολύθηκε καταιγισμός παραπληροφόρησης, με στόχο τη διαστρέβλωση της ιστορικής αλήθειας, την κατηλεία της νίκης και τη βεβήλωση εκείνων ακριβώς των δυνάμεων που συνέβαλαν αποφασιστικά στην έκβαση αυτού του πολέμου. Οι μίσθαρνοι ή «εθελοντές» κονδυλοφόροι, «ιστορικοί», δημοσιογράφοι, πολιτικάντηδες κ.ά. νεόκοτοι αναθεωρητές της ιστορίας, κάνοντας χρήση των γκεμπελικών μεθόδων πλύσης εγκεφάλων, με απείρως αποτελεσματικότερα μέσα μαζικής χειραγώγησης από αυτά των ναζί, κόπτονται να ετοιμάσουν το έδαφος για την ολοκληρωτική επίτευξη των στόχων της σημερινής δύναμης κρούσης του παγκόσμιου κεφαλαίου, στόχων αντίστοιχων με αυτούς που επιδίωκε ο Χίτλερ... Αυτό το παλιρροϊκό κύμα ψεύδους, επενδυμένο με την αγλή του χολιγουντιανού μύθου, πασχίζει να επιβάλει την παράσταση του Αμερικανού που σπειδαι να απελευθερώσει την Ευρώπη και να σώσει την ανθρωπότητα... Τα φαντάσματα του παρελθόντος περιπλέκονται με τους εφιάλτες του παρόντος και του μέλλοντος...

Σαν να μην ήταν οι ιμπεριαλιστές «σύμμαχοι» αυτοί που εξέθρεψαν και κανάκεναν το τέρας του γερμανικού φασισμού και του άξονα, βασικός στόχος του οποίου ήταν η εξολόθρευση του κομμουνισμού, του «εβραϊομπολσεβικισμού», και η απόκτηση αποικιακής «ενδοχώρας» προς Ανατολάς για το «ριγμένο» στην παγκόσμια ιμπεριαλιστική μοιρασιά γερμανικό κεφάλαιο. Σαν να μην ήταν αυτοί που εξάντλησαν όλα τα διπλωματικά και συνωμοτικά μέσα για να στρέψουν αυτό το τέρας (την τότε δύναμη κρούσης του παγκόσμιου κεφαλαίου, τον φασιστικό συνασπισμό με επικεφαλής τη ναζιστι-

κή Γερμανία) εναντίον της πρώτης νικηφόρας προώμης επανάστασης του 20ού αιώνα, της νεαρής ΕΣΣΔ, για να ακυρώσουν κάθε επόμενο εγχείρημα επαναστατικής χειραφέτησης της ανθρωπότητας. Σαν να μην ήταν αυτοί που μέχρι τέλους ήλπιζαν στην επίτευξη αυτού του στόχου, και γι' αυτό ανέβαλλαν διαρκώς το άνοιγμα του δεύτερου μετώπου, στο οποίο προέβησαν τον Ιούνιο του 1944 εκ του ασφαλούς, όταν ήδη προήλαινε ακάθεκτος ο Κόκκινος Στρατός, και φοβήθηκαν μη χάσουν όλη την Ευρώπη... Μήπως δεν έδειξαν το αληθινό τους πρόσωπο όταν τον Αύγουστο του 1945, δίχως την παραμικρή επιχειρησιακή ανάγκη και με δεδομένη τη συντριβή της Ιαπωνίας (ιδιαίτερα με την είσοδο της ΕΣΣΔ στον εναντίον της πόλεμο), ως στυγνοί εγκληματίες πολέμου, έκαναν χρήση της ατομικής βόμβας στη Χιροσίμα και στο Ναγκασάκι; Μήπως, εάν διέθεταν οι ιμπεριαλιστές (φασίστες ή «σύμμαχοι») αυτό το όπλο μαζικής καταστροφής νωρίτερα, θα δίσταζαν να το χρησιμοποιήσουν για να αναχαιτίσουν τον Κόκκινο Στρατό, που τότε δεν διέθετε τέτοιο όπλο;

Να γιατί πασχίζουν να εμπεδώσουν με πλύση εγκεφάλων στους λαούς το ύπουλο ιδεολόγημα, με τη μορφή της εξίσωσης: Ναζισμός = σοσιαλισμός-κομμουνισμός = ΕΣΣΔ = «Ολοκληρωτισμός»... Για να ακυρώσουν την ελπίδα που τροφодότησε η Οκτωβριανή Επανάσταση, η Αντιφασιστική Νίκη, συνολικά οι Πρώιμες Σοσιαλιστικές Επανάστασεις του 20ού αιώνα, και κυρίως: για να αποτρέψουν τις επικείμενες μεγαλειώδεις Επανάστασεις του 21ου αιώνα που

θα σημάνουν το τέλος τους... Πασχίζουν να μας πείσουν να ξεχάσουμε κάθε ιδέα αγώνα για αξιοπρέπεια, για την απαλλαγή της ανθρωπότητας από την εκμετάλλευση και την καταπίεση, διότι δήθεν οδηγεί σε «δικτατορίες» και «ολοκληρωτισμούς» ίδιους με του Χίτλερ... Πασχίζουν να μας πείσουν ότι η κτηνωδία του «παγκοσμιοποιημένου» ιμπεριαλισμού των πολυεθνικών είναι μονόδρομος για την ανθρωπότητα... Πασχίζουν να μας πείσουν ότι ο μόνος «ρεαλιστικός» τρόπος ζωής είναι η εθελοδοουλία...

Ας αναλογιστούμε ποια θα ήταν η σημερινή εικόνα του κόσμου εάν ο Κόκκινος Στρατός δεν είχε συντρίψει τη λαίλαπα του φασισμού...

Οι επαναστάτες δεν καταφεύγουν σε μνημόσυνα και έωλους αφορισμούς για να συγκαλύψουν την αμηχανία και την αδράνειά τους, την απουσία στρατηγικής. Αντλούν διδάγματα από την επαναστατική και κριτική θεώρηση της ιστορίας τους (της νίκης και της ήττας, του θριάμβου και της τραγωδίας) και κάνουν τις ηρωικές σελίδες της νίκης και της θυσίας παρακαταθήκη για τους νικηφόρους αγώνες του παρόντος και του μέλλοντος.

Ούτε η αντιδραστική προπαγάνδα ούτε και η ηττοπαθής «αυτοκριτική» μεμψιμοιρία του «ριζοσπαστισμού» της αριστερούτσικης παραίτησης δεν είναι σε θέση να μειώσουν τη λάμψη της αντιφασιστικής νίκης. Το βασικό δίδαγμα είναι ένα: ο εχθρός, οι πλέον επιθετικές μορφές του παγκόσμιου κεφαλαίου, δεν είναι αήττητος, όταν οι λαοί αποφασίζουν να πάρουν τις τύχες τους στα χέρια τους.